

54/20.1.2014

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
ALUEINVENTOINTILOMAKE		109:042
1. Lääni	HÄMEEN	3. Alue
2. Kunta	HÄMEENLINNA	AULANGON LUONNONSUOJELUALUE
4. Kylä/Kaupunginoso		5. Omistaja(t)
<p>6. ALUEEN JA ALUEELLA OLEVIENTEN RAKENNUSTEN KUVAUS JA HISTORIA</p> <p>Aulanko sijaitsee Hämeenlinnan kaupungin pohjoispuolella, Vanajaveden tässä vielä kapean väylän itärannalla. Aulanko-nimen alkuperästä ei ole varmaa tietoa. Nimi saattoi alunperin tarkoittaa sitä avaraa, aulankomaista kokonaisuutta, joka ympäröi Aulangon vuorta.</p> <p>Työt Aulangon puistossa alkoivat v. 1883, jolloin Karlberg siirtyi Hugo Standertskjöldin haltuun. Tuolta vuosikymmeneltä ovat peräisin mm. Joutsenlampi, Satulinna, Onnen Temppele, Metsälampi, sadat puiston jalopuut ja päärakennuksen viereiset nähtävyydet sekä rantapuiston luola ja lähde. Vanajaveden ranta varustettiin yhtenäisellä ja korkealla kivimuurilla. Rantatien varteen istutettiin v. 1903 tienoilla n. 3km:n pituinen hopeapajujen rivi, joka on edelleen Aulangon tunnusomaisimpia nähtävyyksiä.</p> <p>V. 1906 valmistuivat vuoren seinämään hakatut portaot, jotka johtavat vuoren huipulta alas Aulangonjärven rannalle. Vuoreen louhitussa luolassa on R. Stigellin veistämä karhuryhmä. Vuonna 1907 valmistui graniitista rakennettu näkötorni, josta on laaja näköala.</p> <p>Kartanon päärakennus paloi v. 1928. Sen paikalle rakennettiin v. 1938 suurhotelli, nykyinen Aulangon matkailukeskus.</p> <p>Katajiston päärakennus, joka oli peräisin 1800-luvun alkuvuosilta, paloi v. 1950, mutta rakennettiin uudelleen entiseen tyyliinsä ja toimii nykyään yhtenä Aulangon vierashuonerakennuksena.</p> <p>Vanha puurakennus, jossa Standertskjöld ylläpiti v:sta 1891 lähtien yksityistä kansakoulua palvelusväkensä lapsille, sijaitsee lähellä Katajiston tienhaaraa Aulangonvuorelle lähtevän tien sivussa. Samassa rakennuksessa toimi jo vuonna 1927 nuorison retkeilymaja, joka oli erämaamme ensimmäisiä.</p>		
7. ERIKSEEN LUETTELOIDUT KOHTEET		
8. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)		
9. LUETTELOINTIPERUSTE		10. Rakennushistoriallinen ☐ 11. Historiallinen ☐ 12. Maisemallinen ☐

ALUEEN NUMERO

ALUE

KUNTA

13. OTE PERUSKARTASTA TAI ASEMAPIIRROS

14. VALOKUVAT

15. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

F. O. RAPOLA, HÄME
TIETOSANAKIRJA I
VESA MÄKINEN, AULANKO
ERIC SILFVERHJELM, AULANKO
AUGUSTI SIMOJOKI, AULANKO

16. LIITTEET

18. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

4. 7. 1980.
Juha Lahtinen

17. SUULLISTA TIETOA ANTANEET

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE		109:046:001
1. Lääni	HÄMÉN	3. Kohde
2. Kunta	HÄMEENLINNA	MAANMITTAUSKONTTORI
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite SIBBLIUKSENKATU 21 13100 HML 10	9. Omistaja ja omistajan osoite VALTIO
10. RAKENNUKSEN KUVAUS		
Rakennus n:o		
Nyk. käyttö	Maanmittauskonttori	
Alkup. käyttö	" "	
Rak. aika	1909 - 1911	
Suunnittelija	arkkit. C. R. Björnberg	
Kerrosluke	Kadunp. yksik. , pihanp. kaksik.	
Perusta		
Runko		
Kattomuoto		
Kate		
Vuoraus		
Ulkovärit	seinät keltaiset	
Kunto		
Erityispiirteet		
11. RAKENNUSHISTORIA		
<p>Maanmittauskonttori on kadunpuolelta yksikerroksinen, vinkkelinmuotoinen kivitalo, jonka tyyli mukailee uusklassillista tyyliä.</p> <p>Seinät on maalattu keltaisiksi ja niissä on kvaaderimuuraus.</p> <p>Övien ja ikkunoiden kehykset sekä ikkunoiden alapuolella olevat uurretut kentät ja attikaa rajoittavat seinälistat ovat valkoiset.</p> <p>Rakennus on pihanpuolelta kaksikerroksinen. Sen sisustus on kokonaan uusittu ja rakennus ylipäätään on hyvässä kunnossa.</p> <p>Se on toiminut läänin maanmittauskonttorina rakentamisestaan lähtien.</p>		
12. LÄHIYMPÄRISTÖ		
13. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)		
14. LUETTELOINTIPERUSTE		15. Rakennus-historiallinen ☐
		16. Historiallinen ☐
		17. Maisemallinen ☐

KOHTEN NUMERO

KOHDE

KUNTA

18. OTE PERUSKARTASTA
TAI ASEMAPIIRROS

19. POHJAPIIRROS TAI TIETOJA
SISÄTILOISTA

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Luettelo Hämeenlinnan rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti merkittävistä rakennuksista.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Juha Lahtinen

4. 7. 1980

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO			MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE			
1. Lääni	HÄMEEN		3. Kohde
2. Kunta	HÄMEENLINNA		VIRASTOTALO 109:046:004
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	
	I 24/6/I		
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite	
	SIBELIUKSENKATU 19 13100 HML 10	VALTIO	
10. RAKENNUKSEN KUVAUS			
Rakennus n:o			
Nyk. käyttö	läänin maanmitt. kontt., rak. toim., liikkuv. pol. hallussa		
Alkup. käyttö	yläalkeiskoulu 1846 - 86, sitten posti		
Rak. aika	1846 - 1848		
Suunnittelija			
Kerrosluke	kadun puolelta yksik.		
Perusta			
Runko			
Kattomuoto			
Kate			
Vuoraus			
Ulkovärit	keltainen		
Kunto	hyvä		
Erityispiirteet			
11. RAKENNUSHISTORIA			
<p>Rakennus on kadun puolelta yksikerroksinen, pitkä kivitalo, jolla on ulkonevat päädyt. Se on rapattu ja maalattu keltaiseksi. Ulkonevissa osissa, kummallakin sivulla on päätykolmiot, joissa on puoliympyrän muotoiset ikkunat. Fasadi on empiretyyliä. Rakennuksen kunto on hyvä, sisustus on kokonaan uusittu.</p> <p>Talossa oli vuosina 1846 - 48 yläalkeiskoulu ja sen jälkeen posti. Nykyisin se on läänin maanmittauskonttorin, rakennustoimiston ja liikkuvan poliisin hallussa.</p> <p><i>Peruskorjaus 1985-6</i></p>			
12. LÄHIYMPÄRISTÖ			
13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)			
14. LUETTELOINTIPERUSTE			
			15. Rakennus-historiallinen ☐
			16. Historiallinen ☐
			17. Maisemallinen ☐

KOHTEEN NUMERO

KOHDE

KUNTA

18. OTE PERUSKARTASTA
TAI ASEMAPIIRROS

19. POHJAPIIRROS TAI TIETOJA
SISÄTILOISTA

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Luettelo Hämeenlinnan rakennus- ja kult-
tuurihistoriallisesti merkittävistä ra-
kennuksista.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Juha Lahtinen
7. 7. 1980

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET